

Titel: BREV TIL: Louis Hjelmslev FRA: Hans Jørgen Uldall (1935-07-04)

Citation: "BREV TIL: Louis Hjelmslev FRA: Hans Jørgen Uldall (1935-07-04)", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_031-shoot-workidacc-1992_0005_031_Uldall_0570/facsimile.pdf (tilgået 01. august 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

H. J. Uldall

Udby pr. Brested,

København, D. d. 4/2. 35

26/10/35

Kære Hjelmslev,

Skønt at have sendt brevet afsted, griber jeg af en svimlende tanke: stødet er overhødet ikke fonematisk relevant i dansk!!! (dyb vejtrækning)

Naar vi udelader imperativer (tal: mods. tal) er stødets vistnok kun distinktivt i enkeltgrammatemer i pronominer og nogle få andre elementer (hun: hunden; ham: hams). Disse er der muligvis ogsaa grund til at udelukke; i hvert fald synes det samme at gælde sig gældende på mælt, hvor man har stød på enhver udlydende trykstærkt stavelse, der kan tage det, undtagen på pronominerne og nogle få andre elementer. Endvidere viser det sig, at der er stor væksten fra den ene usus til den anden i stød eller ikke-stød; der er jo ogsaa store dele af landet, der klarer sig uden stød og uden "musikalisk akcent".

De i rigsproget forekommende implikationer $T_1 \supset T_2$ viser sig ikke at være videre udbredt, foruden at de er stærkt væksten inden for denne usus selv (sml. de tidl. nævnte exx. bi-steds men $\times$ o'-lob'); jeg siger frs-13r', min kone frs'-13r'. osv. Mht den D 7.1 omhandlede implikation er det tydeligt, at normen tillader realisation med stød, saalange blot alternativen $A_1 : A_2$ sagttages.

Det synes herefter, at stødets er et usus-fænomen, der ikke på noget punkt berører normen; indenfor den enkelte usus findes der regler for, hvor og hvornaar stødets skal bruges, saaledes at disse regler er vilkaarlige og stærkt væksten fra

den ene usus til den anden, og saaledes at der findes sprogfor-
mer (hvad hedder unus i flertal?), der ikke har stød.

Dette her er værre end karolinerøgen? Jeg sender det
afsted red-hot uden at give mig tid til at prøve det igennem paa
et større materiale; det gaar jeg nu igang med. Jeg vil næsten
haabe, det lykkes at afkræfte dette kætteri - det bliver ikke
nemt at faa vore kære kolleger til at slugt en saadan pille.
Deres bemærkninger afventes i stor spænding.

Venlig hilsen,
Deres hengivne
Udval.

*) hvor der, sproget, kun synes at være een konsonant, iflg. det
oplyst, ikke t, idet finalt [g] kan opfattes som en realisation
af en foran k & ikke behøver at være en implikativ a.g.